

ščenje, da je znano povsod, da člani Katoliškega prosvetnega društva v Gornjemgradu kaj slabega sploh ne igrajo ter da njih predstave privabijo ljudi od več ur daleč. Ker so bile dosedaj na vrsti samo resne igre, so se igralci odločili, da pokažejo še enkrat na odru tudi kaj veselega in zabavnega; zato bodo igrali meseca februarja Vombergarjevo »Vodo«, ki bo posebno pomembna tudi za Gornjigrad ter bo vzbudila vsem obilo smeha in zabave. Torej tudi takrat na veselo svidenje!

Pišce. V nedeljo dne 29. januarja t. l. pop. ob pol treh homo ponovili igro »Guzaj« v petih dejanjih in šestih slikah, ki je dramatisirana po Golečevi povesti istega imena. Kdor je igro videl na Štefanovo, vsak pravi, da jo bo še gledal. Pa ne homo Guzaja v njegovih slabostih posnemali v življenju, ampak Guzaj nam je le vzgled, kakšni ne smemo biti. Zato bo pa tokrat tudi zelo nizka vstopnina, da bo lahko vsak prišel na svoj račun. Na svidenje torej v nedeljo! Tud okoličane vabimo, da vidijo sliko tistega, ki je nekaj rogovilil po njihovi okolici. Pridite!

Kriza igralnic.

Kakor je videti, so dogospodarile vse največje evropske igralnice, ker ne posedajo nikdo, kar bi se lahko zaigral ter zgubil. V kolikor so igralnice zasebna podjetja, so njih lastniki v sedanji krizi hudo prizadeti.

V Nizzi ob francosko-italijanski srednjezemski morski obali je bila pozidana pred dvema letoma nova in razkošno opremljena igralnica. Lastnik je bil uverjen, da bo dobil tekom dveh let v stavbo zazidani denar nazaj z visokimi obrestmi. Že tekom prvih 5 mesecev je zgubil 3 milijone, nakar je prezidal igralnico v garažo.

Tudi v Monaco (blizu tam, kjer je zgoraj omenjena igralnica) je danes slabo. Prebivalci te samostojne države so bili davka prosti, ker so vse izdatke lahko krili z dobičkom igralne banke. Danes so upeljali tudi v Monaco splošno dolžnost plačevanja davkov. Le tu in tam še obiščejo kakšni turisti igral-

ne dvorane v Monaco, a le iz radovednosti, da si ogledajo promet, ne da bi sami igrali.

Največji dobički so bili priigrani v Monte Carlo, Cannesu in Deavillu. — Monte Carlo je kasiral povprečno v navadnem letu čisti dobiček pol milijarde Din. Danes so tudi tamkaj igralne mize nezasedene. Lastniki igralnih podjetij so se prepričali, da ni več občinstva, ki bi zmoglo plačilo zaigranih svot.

Igralnica v Biarriu (ob francosko-španski meji) je bila ponujena na prodaj za 5 milijonov. Ni se javil niti eden kupec, čeravno so bile podane vse možnosti na dobiček. Celi del mesta, na katerem so zgrajeni hoteli in druge stavbe, je bil last nekdanjega umivalca steklenic, ki je znal iz omenjenega francoskega zdravilišča izvleči neizmerno bogastvo. Ko mu je ponujal pred leti med preletom Rokavskega zaliva smrtno ponesrečeni belgijski žid Löwenstein 40 milijonov za posest, ni prejel na ponudbo niti odgovora. Danes se ne morejo znebiti dediči umivalca steklenic igral-

nice niti za 5 milijonov. Tudi znamenje časa!

Nekatere znamenite igralnice so začele nastavljeni gledališke igralke ter filmske dive, ki tvorijo privlačno moč za lahkožive bogataše.

Za francosko državo pomeni kriza v igralnicah težko zgubo. Veliko so nesli davki na vstopnice in na igralne karte. Čisti državni dobiček francoskih igralnic je vrget leta 1929 — 2 milijona frankov, leta 1930 je bilo opaziti znatno nazadovanje, danes je ta vir usahnil.

Hudo je udarila usoda francosko igralnico Le Touquet, ki se je nekoč veselila obče priljubljenosti. Predvsem so našli tamkaj na živalski način ob priliki sprehoda umorjeno in izropano Angležinjo. Obiskovalce igralnice bi naj dovažalo in odvažalo posebno letalo, ki je ponesrečilo s potniki vred. Igralnico Le Touquet so zaprli zaradi preslabega obiska.

Ali še bo sploh kedaj zasijala igralnicam boljša bodočnost, je prav težavno vprašanje.

Lokovica-Prevalje. Obmejna dvorazredna narodna šola v Lokovici pri Prevaljah — edina nam še ostala šola divne Podjunske doline — je na tih način v obliki lepe in prirsne božičnice proslavila dne 15. t. m. desetletnico, odkar je (dne 30. septembra 1922) ob končnoveljavnih razmejitvi, pripadla Jugoslaviji. Prejšnji dan je deca te šole z živahnimi vzkliki, z zastavicami v rokah ob okrašenih oknih svoje šole pozdravila naše koroške pevce kot prva ob vstopu na jugoslovanska tla, drugi dan je sama pri bogatem vzporedu manifestirala ob spominu na osvoboditvi svoje šole in v želji po skorajšnji združitvi vseh koroških bratov z nami, ko je krepek deček deklamiral med drugim: Bratje preko Karavank! Ljubite se, bodite edini, da bosta silni vi in vaši sin, ki rešili nas bodo zank! in je koroški pevski zbor zapel peslepo »Tam, kjer teče bistra Zila.« Pri

proslavi je bila dvorana natlačeno polna. Počastili so proslavo s svojim obiskom še tudi: vlč. g. župnik Hornböck iz Mežice, kateri je bil dolgoletni katehet te šole pred prevratom in po njem do leta 1931; gč kaplan in katehet tukajšnje šole J. Sem ter ravnatelj mežiške meščanske šole g. Hergouth z gospo soprogo, ter mnogo gostov iz onkraj meje. Šola, ki je priredila proslavo, leži tik državne meje in je pripadla naši državi po dveletnem avstrijskem gospodstvu od leta 1920 do 1922, popolnoma izpraznjena do zadnjega žeblja. Z razmejitvijo je bil jugoslovanski del občine Libuče, ki je obdržal svoje ime, zelo okrnjen in zato gospodarsko osirotel. Libuški občinski odbor oziroma krajevni šolski odbor v Lokovici s predsednikom g. Gradišnikom, je imel za tako siromašno občino veliko stroškov, da je šola v borih desetih letih zopet uredil, opremil in renoviral, posebno ker se je šola — prej enorazrednica — razširila v dvorazrednico. Po zaslugi komisarja bivše mariborske oblastne samouprave g. dr. Leskovarja, je dala ista šoli 10 tisoč Din podpore, s čimer je bilo silno mnogo

tovarniškega delavcu, nemški ključavničar pritrudi madžarskemu sosedu ključavnico na vrata.

Najstarejša trgovska tvrčka na svetu

je v Stockholmu na Švedskem, ki že trguje od 12. stoletja naprej, kar dokazujejo do danes ohranjene listine.

Cesarja Leopolda II.

je neki večkrat v vojnah ranjeni vojak zaprosil, da se mu poviša plača, katero je dobival kot invalid. Cesar ni bil ravno najboljše valje in zato je prošnjo odbil z kratkimi besedami: »To ne gre, moja blagajna ima luknjo.«

»In moja glava, veličanstvo, ima pet lukenj in vse sem dobil

Zopet je začel lajati pes, nato pa se je kmalu pomiril.

»Učitelj prihaja,« je rekel sin.

»Kako veš to?«

»Čutim. Ali mu bova odprla?«

Mati je prikimala.

»Dobro misli o nas. Odpri vrata!«

Bil je res stari učitelj. Brez besede je segel obema v roke. Najprej so molčali vsi, trle so jih prav hude skrbi. Nato je starček izpregovoril.

»Prišel sem . . . če bi me kdaj utegnila kaj potrebovati . . . da prideta k meni ali pa me pokličeta.«

Fant je skočil kvišku.

»Gospod učitelj, le eno naj vas vprašam: ali imate mojega očeta za krivega?«

»Bog sam ve, kaj je res.«

»Če nimate povedati nič drugega, gospod učitelj, potem je najbolje, da zopet odidete.«

Mati ga je posvarila; fant pa je le kljuboval. Tedaj je starček prijazno rekel:

»Nekaj ti porečem, mlada vihra ti: Colnarji imate vročo kri. To ni kaj prida. Če bi bil sedel

med porotniki, bi bil krivdo ravnotako zanikal, kakor jo je zanikal gospod graščak s Holovca.«

Fant se je vnel; tudi materine oči so se široko odprle in roke so ji rahlo trepetale.

»Ali je gospod s Holovca res . . . ali je res?«

»On je krivdo zanikal; drugih enajst je na žalost reklo: da. Sam mi je povedal to.«

»Naj mu Bog povrne!«

Sedaj šele sta povabila učitelja, naj sede.

»Prišel sem pravzaprav zaradi Karla. Ušel je iz gimnazije. Ali naj bo s tem tudi njegovega študiranja konec?«

Fant se ni premaknil. Jokaje je pomolila mati pismo svojega moža »ez mizo. Učitelj ga je bral zelo ganjen.

»Da,« je vzdihnil, »to je zelo hudo!«

Nato je zavladal v sobi globok molk, mrtvaški molk po odmrli sreči. Ura na steni je trudno nihala. Tisto uro, ko je bil Colnar obsojen, je obstala. To je bila povedala dekla.

»Naj stoji,« je tedaj rekel Karel, »naj stoji o dolgo, dokler oče ne bo opran. Kaže naj